

ქართული
ბიბლიოთეკა

F

18.567

2

1336
4354.

სადისციპლინარო

წესდება.

გამოცემა გენერალური შტაბისა

თფილისი.

სამხედრო სამინისტროს სტამბა

1920

35.51/06

სადისციპლინარო

წესდება.

გამოცემა კენჭრალური უტაბისა

153/2
48/2

საქმის ნომერი	1336
საქმის კატეგორია	4354

ტფილისი.

სამხედრო სამინისტროს ქსტამბა

1920

16 კვ. (17x13) [ფ. ა. ხ.]

355.133

სამბუფიხი დისკომონა

სამბუფიხი დისკომონა

სამბუფიხი

სკვებ-2000
სამბუფიხი

18.567
18.2

სამბუფიხი

სამბუფიხი

კანონი

სადისციპლინო წესდების დამტკიცებ-
ვისა.

დამტკიცებულ იქნეს ამ კანონთა დართული
სადისციპლინო წესდება.

1920 წ. აპრილის 30-ს.

დამუშავებული კრების თავმჯდომარის
ფუტროსი ამხანაგი აღმ. ლომთათიძე

რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე ნ. ფორდანიას.

სამთავრობო
პარტ. მხარდასა
ქართული
ლიბრერი

სადისციპლინო წესდება

თავი 1.

სასოგადო დებულება.

1. სამხედრო დისციპლინა ავალებს ყველა სამხედრო პირს სამხედრო კანონებში აღნიშნულ წესების მტკიცეთა და სწორედ დაცვას, სამსახურის მოვალეობათა კეთილ-სინდისიერად ასრულებას, უფროსთა ბრძანების სიმტკიცითა და სისწორით შესრულებას და უფროსების მიმართ შესაფერ პატივისცემას.

2. ბრძანების შედეგის პასუხისმგებლობა დაევალება მბრძანებელს და არა აღმასრულებელს, თუ უკანასკნელმა სისწორით შეასრულა ბრძანება.

3. აღმასრულებელს ეკრძალება და იგი პასუხს აგებს უფროსის ისეთ ბრძანების აღსრულებისათვის, რომელიც მიმართულია რესპუბლიკის მთავრობის წინააღმდეგ, ან აღმსრულებლის მიერ დადებული ფიცის დარღვევისაკენ.

4. ყოველი უფროსი ვალდებულია დაიცვას ჯარის ნაწილში და ხელქვეითთა შორის სამხედრო დისციპლინა და წესიერება. ამასთან ერთად მის პირდაპირ მოვალეობას შეადგენს: ხელქვეითთა მიმართ სამართლიანი მოპყრობა, ზრუნვა მათი კეთილდღეობისათვის, გაზიარება მათი გაჭირვებისა, მათთვის რჩევა და ხელმძღვანელობა. ზედმეტი სიმკაცრე, თუ სამსახურის სარგებლობა არ მოითხოვს, მიშვებული არ უნდა იქნეს.

უფროსი ვალდებულია ყოველ ოფიცერსა და

ჯარის-კაცს შეაგნებინოს და გაუღვივოს მხედრობი-
მალალი მნიშვნელობა და სამსახურის მოვალეობას
თა ასრულების აუცილებლობა.

5. სამხედრო დისციპლინის დარღვევისა ანდა
აშკარა ურჩობის დროს უფროსი ვალდებულია ყო-
ველი ზომა იხმაროს წესიერების აღსადგენად; უკი-
დურეს შემთხვევაში იგი ვალდებულია ძალას მიმარ-
თოს და იარადით აღადგინოს წესიერება. ყოველი
სამხედრო პირი, მიუხედავად თანამდებობისა და
სახელწოდებისა, ვალდებულია დაეხმაროს წესიერე-
ბის აღმდგენელს. ამ მუხლში აღნიშნული ზომების
მიღება და საქმის გარემოება წესიერების აღმდგე-
ნელმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს თავის უფ-
როსს.

6. ეს წესდება იხმარება ყველა მწყობრისა და
არამწყობრის ჯარის ნაწილებსა და გუნდებში თა-
ნამდებობათა შეფარდების დაცვით.

7. დისციპლინარი უფლებანი სამხედრო უწყე-
ბის პირთა, როგორც მწყობრისა ისე არამწყობრი-
ვის, ამ წესდებაში პირდაპირ არ აღნიშნულთა გა-
ნისაზღვრება ამ წესდებასთან შეხამებით შესაფერ
კანონმდებლობაში ნაგულისხმევ პირების უფლება-
თა მიხედვით.

თავი II.

დისციპლინარი დანაშაული და სასჯელი.

8. დისციპლინარი სასჯელი დაედება დამნა-

შავეს უროსის უფლებით ისეთი მცირე დანაშაულისათვის, რომელიც არღვევს სამხედრო დისციპლინას ან საზოგადოებრივ წესიერებას და მყუდროებას, დამნაშავე კი ამისთვის სამართალში მიცემულ არ იქნება.

9. დისციპლინარ სასჯელთა დადება ეკუთვნის მხოლოდ იმ უფროსებს, რომელთა განკარგულებაშია დამნაშავენი იმყოფებიან, ან რომელსაც სამსახურის წესით ექვემდებარებიან, თუნდაც დროებით.

10. დისციპლინარ სასჯელთა მინიჭების უფლება, რომელიც ეკუთვნის მცირე თანამდებობის უფროსებს, ეკუთვნის აგრეთვე მაღალ თანამდებობის უფროსებს.

11. იმ შემთხვევაში, როცა დანაშაულობისათვის, რომელიც მოხსენებულია საერთო სამხედრო სისხლის სამართლის კანონებში და სასჯელთა შორის ნაჩვენებია დისციპლინარი სასჯელიც, მაშინ ერთეულის უფროსი გადაწყვეტს, აკმაროს დამნაშავეს დისციპლინარი სასჯელი, თუ გადახვეს სამხედრო ბრალმდებელს (პროკურორს) დამნაშავის სამართალში მისაცემად. თუ სამხედრო სასამართლო დისციპლინარი წესით საქმეს მოსპობს, მაშინ დამნაშავის უფროსს ეკუთვნის განსაზღვრა დისციპლინარი სასჯელის საზომისა.

12. კანონის საწინააღმდეგო მოქმედებისათვის სამართალში მიუცემლობა და ამისმაგიერ დისციპლინარი სასჯელის მინიჭება დამნაშავეს არ ანთავი-

სუფლებს სასამართლოს წინაშე პასუხისმგებლობი-
საგან, მხოლოდ დისციპლინარი წესით მოხდილი
სასჯელი ჩაეთვლება სასამართლოს განაჩენის გამო-
ტანის დროს.

13. ჯარის კაცებს, ოფიცრებს და სამხედრო
მოხელეთ დაედებათ შემდეგი დისციპლინარი სას-
ჯელი:

ა) გაკიცხვის გამოცხადება სიტყვიერათ ან
ბრძანებით.

ბ) რიგ გარეშე დანიშვნა განწესებაში არა
უმეტეს ექვსი გზობისა.

გ) დაპატიმრება არა უმეტეს ორი კვირისა.

შენიშვნა. პატიმრობაში გატარებული დღე-
ები არ ჩაეთვლება საერთო სამსახურის ვადაში.

14. დაპატიმრება მდგომარეობს შემდეგში:

I. ჯარისკაცთათვის ორგვარია:

ა) საერთო ოთახში მოთავსება სამსახურის
ასრულებით.

ბ) ცალკე ნათელ ოთახში მოთავსება, სადაც
ქვეშაგები ეძლევა მხოლოდ ღამით.

II. ოფიცერთათვის, შემდეგებისათვის და
ზედმეტმსახურ ნაცვალთათვის მთავარ სადარაჯოს
ბინაზე ცალკე, ნათელ ოთახში მოთავსდება მორიგ
ოფიცერის ზედამხედველობით. შემდეგი და ზედმეტ
მსახური ნაცვლები მოთავსდებიან როგორც ოფი-
ცრებისაგან, ისე ჯარის კაცებისაგან ცალკე.

15. ყველა დაპატიმრებულთ ჩამოერთმევათ

ყოველგვარი მჭრელი და სასროლი იარაღი, რომელიც ინახება ათასეულის სამმართველოში სასჯელის მოხდამდე.

16. ლაშქრობისას, ან ჯარების მოთავსების გამო, თუ დაპატიმრება შეუძლებელია, დაპატიმრება სისრულეში მოიყვანების პირველ შეძლების თანავე.

თავი III.

უფროსთა დისციპლინარი უფლება.

17. მეუფროსე ჯარის-კაცნი და გუნდის ოფიცრები ხელქვეით ჯარის კაცთა ყოველ დანაშაულს მოახსენებენ უმცროს-უფროსობის წესით გუნდის უფროსს რათა დამნაშავეს დისციპლინარი სასჯელი დაედოს.

18. ასეულის უფროსებს და მათ თანასწორ უფლებიან პირთ უფლება აქვთ ხელ-ქვეით ოფიცრებსა და ჯარისკაცთ მიუსაჯონ:

I. ოფიცრებს გამოუცხადონ სიტყვიერი გაკიცხვა.

II. ჯარის-კაცთ: ა) რიგს გარეშე დანიშვნა განწესებაში ოთხჯერ.

შენიშვნა: რიგს გარეშე დანიშვნა უნდა ხდებოდეს დღე გამოშვებით.

ბ) დაპატიმრება ხუთი დღე-ღამის ვადით მე-14 მუხლში „ა“-ს განყოფილებაში აღნიშნული წესით.

19. ათასეულის უფროსის თანაშემწეთ სათანადო დარგში უფლება აქვთ:

I. ასეულის უფროსებს და ოფიცრებს გამოუცხადონ სიტყვიერი გაკიცხვა და რიგ გარეშე დანიშნონ განწესებაში ორჯერ.

II. ჯარის-კაცი ა) რიგ გარეშე დანიშნონ განწესებაში ექვსჯერ; ბ) დააპატიმრონ მე-14 მუხლში „ბ“-ს განყოფილებაში აღნიშნულის წესით ათი დღე ღამის ვადით.

20. ათასეულის უფროსსა და მის თანასწორ-უფლებიან პირთ უფლება აქვთ: თანაშემწეს გამოუცხადოს გაკიცხვა სიტყვიერათ ან ბრძანებით. დანარჩენ ოფიცერთა მიმართ ამის გარდა:

I. რიგ გარეშე დანიშნოს განწესებაში ოთხჯერ.

II. დააპატიმროს ვიდრე შვიდ დღე-ღამემდე.

ათასეულის უფროსი ჯარის-კაცებისადმი სარგებლობს სრულს დისციპლინარს უფლებას.

21. ბრიგადის უფროსის თანაშემწეს უფლება აქვს: ათასეულის უფროსს გამოუცხადოს სიტყვიერი გაკიცხვა, ბრიგადის დანარჩენ ოფიცერთა მიმართ:

I. რიგ გარეშე დანიშნოს განწესებაში ექვსჯერ.

II. დააპატიმროს ათი დღე-ღამის ვადით.

ბრიგადის უფროსის თანაშემწე ბრიგადის ყველა ჯარის-კაცთა მიმართ სარგებლობს სრულს დისციპლინარს უფლებას.

22. ბრიგადის უფროსს უფლება აქვს თავის თანაშემწეს, ათასეულის უფროსს, შტაბის უფროსსა და ბრიგადის მნეს გამოუცხადოს გაკიცხვა სიტყვიერად ან ბრძანებით. ბრიგადის დანარჩენ ოფიცერ-

თა და ჯარის-კაცთა მიმართ ბრიგადის უფროსი სარგებლობს სრულს დისციპლინარს უფლებას.

23. სამხედრო მინისტრს აქვს უფლება ბრიგადის უფროსთა და მათ თანასწორუფლებიან პირთ სიტყვიერათ ან სამხედრო უწყების მიმართ ბრძანებით გამოუცხადოს გაკიცხვა. ყველა დანარჩენ სამხედრო პირთა მიმართ სამხედრო მინისტრი სარგებლობს სრულს დისციპლინარს უფლებას.

24. სამხედრო მინისტრის თანაშემწე სარგებლობს იმავე დისციპლინარ უფლებას როგორსაც თვით სამხედრო მინისტრი.

25. სამხედრო მოხელენი დისციპლინარი სასჯელის მინიჭების მხრით შეუფარდებიან მათთან ერთნაირ თანამდებობის ოფიცერთ. თავის მხრით, თანამდებობის მიხედვით მათაც აქვთ დისციპლინარი უფლება.

26. ცალკე ერთეულად (ათასეულზე ნაკლებ) ან მცირე ასეულით ყოფნა სადმე მივლინებით აღიღებს ამ ნაწილების უფროსების დისციპლინარ უფლებას. ერთეულის უფროსი შეეფარდება ამ შემთხვევაში ათასეულის უფროსის თანაშემწეს, მცირე გუნდის უფროსი კი—გუნდის უფროსს, მიუხედავად იმისა—უფროსად ოფიცერია თუ ჯარის-კაცი.

თავი IV.

დისციპლინარ სასჯელთა მინიჭება განსაკუთრებულ შემთხვევაში.

27. გარნიზონის უფროსებს, კომენდანტებს, კარვობის უფროსთ ან მათ მოადგილეთ უფლება აქვთ დააბატონონ არა თავის გამგებლობაში მყოფი სამხედრო უწყების პირნიც იმავე უფლებით, როგორც ხელქვეითნი, შემდეგ შემთხვევაში:

I. როცა დანაშაული ეხება საზოგადოებრივ მყუდროებისა და წესრიგის დარღვევას.

II. როცა დარღვეულია მათ მიერ გამოცხადებული სამხედრო ადმინისტრაციული რაიმე ზომები.

III. როცა დანაშაული ჩადენილია სადარაჯოთ ყოფნისა ან სამსახურის სხვა მოვალეობათა ასრულების დროს მინდობილ მიდამოში.

IV. როცა დანაშაული ჩადენილია იმისთანა სამხედრო პირისაგან რომელსაც ამ ადგილას არა ჰყავს დისციპლინარი უფლებით მოსილი არც ერთი უშუალო უფროსი.

V. როცა დანაშაული ჩადენილია დათხოვნის ან მივლინების განმავლობაში, თუნდაც იმ ადგილას იმყოფებოდეს დანაშაულის პირდაპირი უფროსი.

28. მახლობელი უფროსი, როდესაც თავის უფლებას სასჯელის დადებაში საკმარისად არ სცნობს, მოახსენებს უფროსს სასჯელის განსაზღვრისათვის.

29. იმისთანა პირთა ერთად სამსახურის დროს, რომელნიც ერთმანეთის ხელქვეითნი არ არიან, თანამდებობით უფროსი ითვლება უფროსად, თანამდებობათა ერთგვარობის შემთხვევაში სამსახურებით უფროსი უკანასკნელ თანამდებობაში, მიიჩნევა უფროსად და უმცროსის მიმართ სარგებლობს მინიჭებულ დისციპლინარ უფლებას.

30. უმცროსის მიერ უფროსის წინაშე სამხედრო სამსახურის საერთო წესის და დისციპლინის ან საჯარო ადგილას საზოგადოებრივი მშვიდობიანობის დარღვევაზე და სამხედრო პატივცემულობის და ზდილობის შეუსრულებლობაზე მეუფროსე მოგალეა მოაგონოს უმცროსს; საჭირო შემთხვევაში დაუყონებლივ უნდა შეატყობინოს საკომენდანტოს ან ჯეროვან სამხედრო უფროსს შესაფერი განკარგულებისათვის.

31. მე-30 მუხლში ნაჩვენები შემთხვევის შესახებ მეუფროსე ვალდებულია დაუყონებლივ შეატყობინოს ყოველ შემთხვევისათვის დამნაშავისა ან გარნიზონის უფროსს.

32. როცა საჩივარისა ან უმაღლეს უფროსობისათვის დასმენის წყალობით გამოაშკარავდება, რომ ხელქვეითის დანაშაული უახლოესი უფროსის მიერ დაუსჯელათ არის დატოვებული ან როცა უმაღლესი უფროსობა დაინახავს, რომ თვით სასჯელი, არ შეეფერება დანაშაულის თვისებას ან დანაშაულის მნიშვნელობას, მაშინ უმაღლესი უფროსობა თვით განსაზღვრავს დისციპლინარ სასჯელს

თუ დამნაშავემ უკვე არ მოიხდა ან ამ ემად არ მოიხდის მახლობელი უფროსის მიერ დადებულ სასჯელს.

მ3. დისციპლინარი წესით არ შეიძლება ერთისა და იმავე დანაშაულისათვის ერთი გზობის მეტჯერ დაისაჯოს. აკრძალულია აგრეთვე ერთი სასჯელის მეორესთან შეერთება და დისციპლინარი სასჯელის სახით დაპატიმრების დადება უვადოთ.

მ4. ყოველი დისციპლინარი სასჯელი უნდა შეეფარებოდეს დანაშაულობის მნიშვნელობას. სასჯელის სახისა და საზომის დანიშვნის დროს მიიღება მოსაზრებაში: თვისება დანაშაულისა, თანხლებული გარემოებანი, დამნაშავეს წინანდელი ყოფაქცევა; სამსახურის მოვალეობათა აუსრულებლობის დანაშაულობაში—დამნაშავეს სამსახურში ყოფნის დრო და სამსახურის წესის ცოდნის მეტ-ნაკლებობა.

მ5. სიმკაცრე დისციპლინარ სასჯელთა გადიდება, თუ დამნაშავე რამდენჯერმე იყო შემჩნეული ერთისა და იმავე სახის დანაშაულობაში, თუნდაც თვისებით სხვა და სხვა ნაირში, მაგრამ, თუ სასჯელმა არავითარი გავლენა არ იქონია, ან როცა დანაშაულობა ჩადენილია სამსახურის მოვალეობათა აღსრულების დროს, ან თან სდევს უფროსთა მიმართ უპატივცემლობა ან და შედეგათ მოჰყვა მას რაიმე არეულობა.

მ6. უფროსების მიერ დადებული დისციპლინარი სასჯელი. თუ განსაკუთრებული რამე არ უშლის ხელს, დაუყოვნებლივ უნდა იქნეს სისრულე-

ში მოყვანილი, თუ დისციპლინარი სასჯელი დადებულია უმაღლეს უფროსისაგან, იმაზეა დამოკიდებული თვით მოახდინოს განკარგულება სისრულეში მოყვანისათვის ან მიანდოს ეს დამნაშავეს მახლობელ უფროსს.

37. ხელქვეითისათვის დადებული დისციპლინარი სასჯელის სისრულეში მოყვანა არ შედგება უფროსის განკარგულების გამოსაჩივრის შეტანით ვიდრე ამ განკარგულების შეცვლის ბრძანება არ მოვა უმაღლესი უფროსისაგან.

38. დისციპლინარი სასჯელის სისრულეში მოყვანა გადაიდება, თუ დამნაშავე მთვრალია; აგრეთვე არ ხდება მისი დაკითხვა გარდა წინასწარ დაპატიმრებისა. ერთიც და მეორეც გადაიდება გამოთხიზლებამდე.

შენიშვნა: ამ შემთხვევაში წინასწარი დაპატიმრება არ ჩაითვლება დისციპლინარ სასჯელად.

თავი V.

დასჯის ჟურნალი.

39. ყველა დისციპლინარი სასჯელი შეიტანება ჟურნალში.

40. თვითეული ჯარის ერთეულში უნდა იყოს ორი ჟურნალი.

I. ჯარის-კაცთათვის დასჯის ჟურნალი, რომელიც სწარმოებს ყოველ ასეულში და ცალკე მცირე ასეულშიაც.

II. დასჯის ჟურნალი ოფიცრებისა და სამხედრო მოხელეთათვის, საერთო ყველა ცალკე ერთეულში.

41. დასჯის ჟურნალში შეიტანება აგრეთვე სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილი სასჯელიც.

42. დასჯის ჟურნალის ყოველივე მუხლი უნდა შემოწმებული იქნეს ასეულის უფროსის ხელის მოწერით. ათასეულის უფროსის თანაშემწენი მოვალენი არიან გადაშინჯონ ჟურნალი ყოველ ორ კვირაში და ხელის მოწერით ჟურნალის ყოველ ფურცელზე, რომელიც ეკუთვნის თითო ჯარის კაცს, შეამოწმონ დისციპლინარ სასჯელის სისწორე ან აღმოჩენილი გადახრილობა.

43. ოფიცერთა და სამხედრო მოხელეთა დასჯის ჟურნალში თვითეული მუხლი შემოწმებულია ათასეულის ადიუტანტის მიერ.

44. ოფიცერთა, სამხედრო მოხელეთა და ჯარის-კაცთა ერთი ერთეულიდგან მეორეში გადაყვანისას ან მივლინებისას საჭიროა წერილობითი ცნობებთან ერთად გაიგზავნოს აგრეთვე ამოწერილობა დასჯის ჟურნალისა.

45. საინსპექციო გაშინჯვის და დაკითხვის დროს ინსპექციის მომხდენი უფროსი უეჭველად გაშინჯავს დასჯის ჟურნალს.

46. ყველა ათასეულში და მის თანასწორ სამხედრო ნაწილში არსდება ათასეულის თანაშემწისა, ან და მის თანასწორ პირის თავმჯდომარეობით და ორი ასეულის უფროსის, ან თანასწორ უფლებ-

ბით აღჭურვილ პირთა შედგენილობით, დისციპლინარი კომისია, რომელიც მოვალეა ყოველი თვის ბოლოში გაშინჯოს დისციპლინარი დასჯის ყველა ჟურნალი შემოწმოს მისი წესიერად წარმოება და განიხილოს სასჯელთა მინიჭების სამართლიანობა.

47. ყველა დასჯილ ოფიცერს და ჯარის-კაცს შეუძლია უახლოესი უფროსის საშვალებით შეიტანოს კომისიის უახლოეს კრებაში საჩივარი სასჯელის უსამართლობისათვის თუ სასჯელი სამი დღით დაპატიმრებას აღემატება.

48. კომისია განიხილავს ყოველ სიჩივარს და თავის გადაწყვეტილებას მოახსენებს ათასეულის (ან მის თანასწორ უფლებიან) უფროსს.

49. ათასეულის უფროსი, თუ დასთანხმდება კომისიას, შესაფერ განკარგულებას გასცემს, წინააღმდეგ შემთხვევაში საქმე მოხსენდება ბრიგადის უფროსს, რომელიც საბოლოოდ გადასწვდებს საკითხს.

50. ვინც აღნიშნულ კომისიაში არ განასაჩივრა სასჯელის უსამართლობა უფლება წაერთმევა განასაჩივროს იგი საინსპექციო გასინჯვის და დაკითხვის დროს. განსაჩივრება კომისიაში კი არ წაერთმევეს უკანასკნელ უფლებას.

51. ათასეულის უფროსის (ან თანასწორ უფლებიანი პირის) მიერ მინიჭებული სასჯელი განისაჩივრება ბრიგადის უფროსის (ან თანასწორუფლებიანი პირის) წინაშე.

თავი VI.

ს ა ჩ ი ვ ა წ ი.

52. სამხედრო პირთა განცხადება, უფროსების შხრით მათ მიმართ:

I. უკანონო და უმართებულო მოქმედების და განკარგულების.

II. სამსახურით მინიჭებულ უფლებათა და უპირატესობათა დარღვევის.

III. დაწესებული ულუფით და უკმაყოფილების განცხადება იწოდება საჩივრად.

53. საჩივრის წარდგენა არ შეიძლება მწყობრში ღგომის დროს, საყარაულო და საერთოდ სამსახურის განწესებათა შესრულებისას.

54. სასჯელის სიმკაცრისა გამო ჩივილი არ შეიძლება, თუ უფროსმა არ გადაამეტა თავის დისციპლინარ უფლებას.

55. საჩივარი განცხადება სიტყვით ან წერილობით საინსპექციო სინჯვის დროს და მის გარეშეც.

56. აკრძალულია საჩივრის მიტანა ჯგუფობრივ, აგრეთვე რაიმე ყრილობის ან კრების გამართვა ამის თაობაზე მსჯელობისათვის.

57. საინსპექციო სინჯვის დროს საჩივარი წარედგინება ინსპექციის მომხდენ პირს, რომელიც პირადათ აცხადებს მწყობრის წინ, დროს და ადგილს საჩივართა მიღებისათვის ამასთან თვითეული მომჩივანი მისგან ცალკე მოისმინება.

58. საინსპექციო სინჯვის გარეშე საჩივარი ყოველთვის ასეულის (ბატარეის) უფროსს წარედგინება; თუ საჩივარი ასეულის უფროსზეა, მაშინ ასეულ-

ში (ბატარეებში) უფროსს ოფიცერს გადაეცემა.

შენიშვნა: ასეულის უფროსი ან ასეულის ოფიცერი, რომელთაც საჩივარი მიიღეს, ვალდებული არიან ხელქვეითობის წესის მიხედვით დაუყოვნებლივ მსვლელობა მისცენ საჩივარს თუნდაც გვერდის ახვევით იმ უფროსისა, რომელზედაც საჩივარი შეიტანეს. ამასთან, თუ საჩივარი სიტყვიერად არის განცხადებული, მაშინ შინაარსი საჩივრისა უნდა წერილობით გამოიხატოს.

59. მხოლოდ საინსპექციო სინჯვაზე განუცხადებელი საჩივარი შეიძლება შეტანილი იქნეს ორი კვირის განმავლობაში დღიდან საინსპექციო გაშინჯვისა, თუ მომჩივარმა გაიგო საჩივრის საფუძველად გამოსადეგი მიზეზი; აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ საჩივრის შეტანა შეუძლებელია, შეტანილი კიდევ-არ გაირჩევა.

60. ყველა ასეულში უნდა იყოს საჩივართა ჟურნალი, სადაც ასეულის უფროსის მიერ ან უმაღლესი მთავრობის განკარგულებით შეიტანება ჯარის-კაცთა საერთოდ ყველა საჩივარი და მათზედ მოხდენილი განკარგულებები.

61. საჩივართა ჟურნალი მიეცემა ასეულს ათასეულის უფროსისაგან, მისივე ხელის მოწერით, ზონარ-გაყრილი და ბეჭედ-დასმული.

62. საჩივართა ჟურნალი წარედგინება საინსპე-

ქცო სინჯვის დროს, მოხდენილი განკარგულებათა სისწორის შესამოწმებლად.

63. საჩივრის მიღებიდან ერთი კვირის განმავლობაში სამხედრო უფროსი ოტკობინებს მომჩივარს გადაწყვეტილებას, ან და იმ მიმართულებას, რომელიც მიეცემა საჩივარს, თუ აღნიშნული ვადის განმავლობაში განკარგულების მოხდენა შეუძლებელია.

64. სამხედრო პირთ, რომლებმაც ორი კვირის განმავლობაში ვერ ჩიიღეს ცნობა ან გადაწყვეტილება, უფლება აქვთ საჩივარი შეიტანონ სამართლიანობაზე ამა წესდების მიღებულ წესით, ხელქვეითობის მიხედვით, უმაღლეს სამხედრო უფროსთან.

65. შეტანილ საჩივარზე უფროსის გადაწყვეტილებით უკმაყოფილო სამხედრო პირს უფლება აქვს ახალი საჩივარი შეიტანოს გადაწყვეტილების გამომტან პირის უშვალო უფროსთან.

66. სამხედრო უფროსის გადაწყვეტილება მეორე საჩივარზე მიიჩნევა საბოლოოდ და მისი ხელახლად განსაჩივრება აღარ შეიძლება.

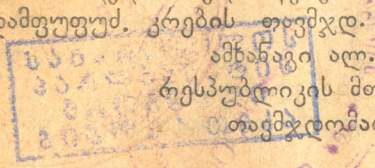
67. განზრახ ცრუ საჩივრის შემტანი სასამართლოში მიეცემა.

68. უსახელო საჩივარი არ განიხილება.

1920 წ. აპრილის 30-ს.

დედას ხელს აწერენ:

დამფუფუნდ. კრების თავმჯდ. უფროსი
ამხანაგი ალ. დომთათიძე.
რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე ნ. ჟორდანიას.

Handwritten numbers: 15825, 1817, 15825

ეროვნული
ბიბლიოთეკა